

LENNART RODHE

målningar 1947–1958

GALERIE BEL'ART
STOCKHOLM

LENNART RODHE 1947–1958

Efterkrigsåren såg förändringsvilja och optimism: nya stadsplaner, nya förorter, en ny, rättvisare fördelning, reformer. Det fanns samling inför ett modernt genombrott på alla plan. Bildkonstnärerna skulle vara med; ett slags estetiska ingenjörer. Lars Ahlin talade om funktionsrealism och en ny sorts konstnär.

Efter krigsårens instängdhet lockade resan ut, bort till det nya. Lennart Rodhes besök i Paris hösten 1947 blev en lika stark upplevelse som för många av hans kamrater. Han fann trianglarnas tema. Det gav en ny riktning för hans konst. Det började med att han såg Germaine Krulls svit *Métal*, där Eiffeltornet fotograferats underifrån. Den första skissen till "Snurran" är daterad den 4 december 1947. Trianglarna var en minsta möjliga del av en växlande, dynamisk helhet: färgbärare, rumsskappare – mönster över en yta, där volymen är underförstådd, men starkt närvarande. Triangelmålningarnas dynamik innehöll en stark cirkulerande rörelse, som också gick in och ut i bilden, och kretsade kring ett centrum. Rum för ständiga växlingar. Samma slags energi skulle snart också dyka upp i dåtida stadsplanering. Det finns till exempel tydliga paralleller mellan Rodhes "Drakar" och det sex år senare invigda Vällingby med sitt moderna centrum. I flygperspektiv syns huskropparnas och vägarnas rörelse in mot och från stadens centrum. Men där stadsplaneringens vitalitet falnat sedan dess, behåller målningarna sin starka rörelseenergi oanfrätt.

Rodhe var först ut bland kamraterna att få stora uppdrag. 1948 till 1953 arbetade han med Trappans tema för Ängby skola, och 1948 – 1952 med "Paket i långa banor" för posthuset i Östersund. Funktionsrealism i Östersund är bilden ett med väggens tegel. Konst och funktion som ett. Temat, trianglarnas rumsliga organisation, anknyter i rörelsen till en del av det arbete som utförs på posten, paketsorteringen; men utan att avbilda.

Det fanns en nyfiken öppenhet, ett självförtroende bland konstnärerna i förhållande till planerare, politiker och arkitekter. Och nu inföll vad som kanske är en höjdpunkt i svensk stadsplanering och byggande. I Vällingby arbetade verkliga murare, som gjorde konstfulla tegelförband, snickare, som byggde garderober och kök på plats: hantverkskunnande, materialkänsla och modernism i förening. På ett vis är Rodhes konst bärare av allt detta bästa. Samma känsla och kunskap. Om man med funktionell menar kylig har han aldrig varit det. Hans måleri är inte programmatiskt. Geometriskt element – trianglar, block etc. – blir inte konstruktiva, de bär, men de bär associationer. Hans "konkretism" var en blandning av nya tankar, delvis i samspel med dåtidens "modernism", och ett mycket personligt måleri. Med flöde från flera av 1900-talets friskaste källor i konsten – alltifrån Bonnard till X-et. Handen sätter spår. Ögat rör. Naturen har varit väsentlig. Som upplevelse, som idé, som rytm. Idén till "Paket i långa banor" kom från en trasig, spiralformad, snäcka; skisser målade han sommaren 1948 bland Bohusläns klippor. Här återhämtade han sig också, då triangeltemat nått vägs ände, i den närmast lyriska serien teckningar och målningar på temat sprickor i berget. Också här: former som döljs.

Hos Rodhe finns alltid mer än vad som syns först. Under en resa till Capri 1954 fann han ett nytt bildtema, det han kallade block. Det syns som hans mest konkret renodlat. Men formerna i dessa målningar och teckningar uppför sig inte som konstruktiva element "bör". De är inte underkastade en bestämd geometri, de är inte delar av en komposition som balanserar mot varandra i ytan. Blocken framhåller andra former, de som först inte syns. Starka dolda former. Så byter upp och ner plats, sida växlar med sida. Ibland så konkret som hus och tak. Blocken kunde skjutas ut och in i bilden med en stor kraft. När han 1955 började planera glasväggen "Frukträdgården" för Svenska Handelsbankens huvudkontor i Stockholm (1957), fann han blocktemat för hårt och konsekvent. Han fann att om han lade till runda, fruktlänkande former, naggades blocken i kanten. Men de bar, ljuset bröt igenom, blocken kändes tydligt ändå, där de växte och var starka under de andra formerna. En bra form syns och upplevs också om den döljs!

1

2

4

3

"Jag vill en konst, där allt är buret av en åskådlighetens logik, där varje komponent är underordnad bildens krav och där den abstrakta konstruktionen definieras mot ett konkret mål".

Rodhe ur dagboken 25/2-1939

5

10

9

8

13

12

11

7

6

16

18

KATALOG:

- 1 "Triangelfigur", 1947, gouache, 24 x 31,5
- 2 "Drakar I", 1948, tempera/masonit, 88,5 x 61
- 3 "Spiralbana", 1948, olja/duk, 67 x 82,5
- 4 "Transport II", 1948, olja/duk, 48 x 38
- 5 "Snurran", 1948, tempera/masonit, 106,5 x 126,5
- 6 "Klippor", 1952, olja/duk, 46 x 38,2
- 7 "Ytan rämnan", 1952, olja/duk, 38,2 x 46
- 8 "Ytan rämnan II", 1952, olja/duk, 56,1 x 40,1
- 9 "Ytan rämnan - skred", 1953, olja/duk, 57,2 x 40,2
- 10 "Bergskred", 1953, olja/duk, 47,2 x 39,2
- 11 "Kontraster I", 1954, tempera/masonit, 65,9 x 92,8
- 12 "Förväxling III", 1954, tempera/duk, 38 x 36
- 13 "Förvandling", 1954, tempera/masonit, 83 x 66,5
- 14 "Stapel", 1954, tempera/duk, 71,1 x 71,3
- 15 "Vändkrets I", 1954/55, tempera/duk, 71,1 x 71,1
- 16 "Rotor IV", 1955, tempera/duk, 89 x 116
- 17 "Trädet I", 1956, tempera/masonit, 44 x 122
- 18 "Trädet II", 1956, tempera/masonit, 42 x 120
- 19 "Fruktträdet", 1957, olja/duk, 45 x 123,5
- 20 "Blommande träd", 1958, tempera/masonit, 55,7 x 83,9

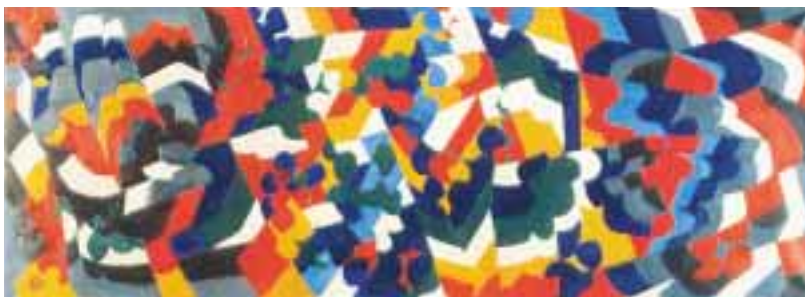
Samtliga mått i centimeter, höjd gånger bredd

14

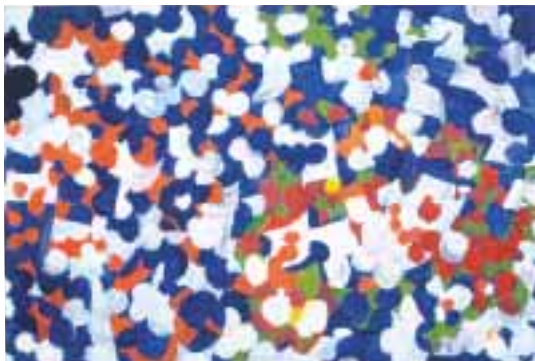
15

19

17

20

Välkommen till
VERNISSAGE

Lördagen den 21 april 2001
kl 13–16

GALERIE BEL'ART

Birger Jarlsgatan 2, 114 34 Stockholm
Tel: 08-611 60 52, Fax: 08-611 60 54
www.belart.se, e-post: kent.belenius@belart.se
Öppet: tisdag–fredag 11–17, lördag 12–15

Utställningen pågår till den 19 maj